

بررسی اثرات مقادیر مختلف کودهای ازته و فسفره بر عملکرد پیاز اصلاح شده رامهرمز

سید محمد هادی موسوی فضل

مرکز تحقیقات کشاورزی خوزستان، اهواز

پیاز از سبزیجات مهمی است که ضمن دارا بودن املاح و ویتامینهای مختلف، به جهت خوش طعم نمودن غذا و زدودن بوی نامطبوع برخی مواد غذایی، در حد وسیع مورد استفاده قرار می گیرد. پیاز در بسیاری از نقاط خوزستان کشت می شود و این استان با سطح زیر کشت حدود ۵۰۰۰ هکتار از مناطق مهم تولید پیاز در کشور محسوب می گردد. با توجه به مصرف بی رویه کودهای شیمیایی در مزارع سبزیجات امکان تجمع در حد سمیت برخی از ترکیبات مانند نیتراتها در آنها، وجود دارد، لذا استفاده بهینه از کودهای شیمیایی جهت داشتن عملکرد مطلوب و از طرف دیگر جلوگیری از آلودگیهای شیمیایی محصول، تخریب حاصلخیزی خاک، آلودگی محیط و حفظ و استفاده مؤثر از منابع اقتصادی کشور بسیار با اهمیت است.

این تحقیق در قالب طرح آماری فاکتوریل برپایه بلوکهای کامل تصادفی با ۱۶ تیمار و ۴ تکرار اجرا گردید. سطوح ازت شامل مقادیر ۵، ۱۰۰، ۱۵۰ و ۲۰۰ کیلوگرم ازت خالص در هکتار و سطوح فسفر شامل مقادیر ۵، ۹۰، ۱۴۰ و ۱۸۰ کیلوگرم P_2O_5 در هکتار بود. تمام کود فسفره و $\frac{1}{3}$ کود ازته قبل از کاشت و بقیه کود ازته در دو نوبت به فاصله ۶۰ و ۹۰ روز بعد از نشاکاری به زمین داده شد. هر کرت آزمایشی شامل ۶ خط کاشت ۶ متری به فاصله ۴۰ سانتی متر و فاصله بوته روی خطوط حدود ۷ سانتی متر بود. قبل از اجرای طرح، از هر یک از تکرارها یک نمونه خاک از عمق ۰ تا ۳۰ سانتی متری جهت آزمایشات معمول تهیه گردید. بعد از برداشت، مقدار ازت نیتراته در غدههای مربوط به هر یک از واحدهای آزمایشی اندازه گیری شد. نتایج به دست آمده حاکی از وجود اختلاف معنی دار بین سطوح مختلف ازت و فسفر است. سطوح مختلف ازت، در سطح ۱٪ دارای اختلاف معنی دار بودند و سطوح ۱۰۰، ۱۵۰ و ۲۰۰ کیلوگرم ازت همگی در گروه A قرار داشتند. بیشترین عملکرد مربوط به سطح ۱۵۰ کیلوگرم ازت بود. سطوح مختلف فسفر در سطح ۵٪ دارای اختلاف معنی دار بودند و تیمار ۱۴۰ کیلوگرم P_2O_5 با قرار گرفتن در گروه A از بیشترین عملکرد برخوردار بود. هیچ یک از تیمارها دارای مقدار غیرمجاز ازت نیتراته در غده نبودند.